11/07/2024

Ο Κλάους Κένεθ για τον γέροντα Σωφρόνιο

/ Γνώμες

Προς μεγάλη μου έκπληξη διαπίστωσα ότι περισσότερες από είκοσι πέντε περίπου χριστιανικές ομολογίες -στις τάξεις των οποίων ανήκαν πολλοί φίλοι μου- πάσχιζαν να με προσελκύσουν στο δικό τους στρατόπεδο, γιατί πίστευαν ότι έτσι θα τους έκανα «διαφήμιση». Στην πραγματικότητα ένιωθα άνετα οπουδήποτε, αν και είχα συχνά την αίσθηση ότι σε αυτή η εκείνη την κοινότητα δεν ήταν δυνατόν να βρω παρά ένα μικρό μέρος της διδασκαλίας του Κυρίου μας. Και αυτό γιατί κάθε κοινότητα εστίαζε στη δική της προσέγγιση όσον αφορά την ερμηνεία των Γραφών.

Έτσι, για κάποιες κοινότητες το μυστήριο της βάπτισης ήταν ότι πιο σημαντικό, ενώ για άλλες κοινότητες τη μεγαλύτερη βαρύτητα είχε η διάδοση του Ευαγγελίου• μάλιστα, ορισμένες από αυτές έδιναν την εντύπωση ότι υπηρετούσαν αποκλειστικά το Βατικανό, ενώ σε άλλες πάλι το κεντρικό θέμα ήταν η Δευτέρα Παρουσία. Για τους καθολικούς ήμουν βαπτισμένος ρωμαιοκαθολικός και ανήκα

στην Εκκλησία τους, για τους ευαγγελικούς έγινα αληθινός χριστιανός χάρη στην Εκκλησία τους, ενώ οι προτεστάντες με προέτρεπαν συνεχώς να ασπαστώ τα δόγματα της Εκκλησίας τους... Οι μεννονίτες, οι δαρβιστές, οι αντβεντιστές και άλλες είκοσι περίπου χριστιανικές ομολογίες, όλοι τους ήταν έτοιμοι να με κάνουν δεκτό στους κόλπους της Εκκλησίας τους,το θέμα όμως ήταν σε ποια Εκκλησία ανήκα εγώ. Πάντως,τα περισσότερα από όσα άκουγα ήταν απλώς νοητικά κατασκευάσματα· ελάχιστα πήγαζαν από την καρδιά. Ώσπου μια μέρα σκέφτηκα να δώσω μια συμβουλή στον εαυτό μου:

«Να προσεύχεσαι και να παρακαλείς τον Θεό να σε οδηγήσει όπου είναι το θέλημά Του και όχι όπου θες εσύ».

Οι προσευχές μου εισακούστηκαν. Και πώς αλλιώς θα μπορούσε να γίνει, αφού είχα πάρει την απόφαση να προσφέρω όλη μου τη ζωή στον Κύριο: ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός θα άνοιγε τις θύρες για να με φέρει κοντά Του! Μια μέρα γνώρισα κάποιον γέροντα η πιο σωστά μια αγία μορφή• η εμπειρία που είχα από τη συνάντηση αυτή -όπως είχε συμβεί και με τη Μητέρα Τερέζα- ήταν άκρως συγκλονιστική. Ο άνθρωπος αυτός κατάφερε να με κερδίσει χωρίς να αναπτύξει περίπλοκες θεωρίες και υψηλά θεολογικά νοήματα, αλλά και χωρίς να επιστρατεύσει το κύρος του ιερατικού του αξιώματος• αντίθετα, με κέρδισε με το χιούμορ του, με την απέραντη ζεστασιά που εξέπεμπε, με την ευθύτητα και την ειλικρίνεια του, κυρίως όμως με την απροσμέτρητη αγάπη και τον σεβασμό που έτρεφε προς το πρόσωπο μου. Σε όλη μου τη ζωή έψαχνα να βρω έναν τέτοιο άνθρωπο. Νόμιζα πως άνθρωποι σαν κι αυτόν υπήρχαν μόνο στις ταινίες και τα βιβλία και πάντως όχι στην πραγματική ζωή. Για μένα αυτός ο ογδονταεπτάχρονος γέροντας αντιπροσώπευε την τελειότητα, ήταν ο,τι πιο τέλειο μπορούσε να φανταστεί κανείς -μια ζωντανή εικόνα του Χριστού. Ήταν ένας από τους λίγους συνεχιστές μιας παράδοσης που κρατούσε εδώ και δύο χιλιετίες, ένας απόστολος που σεβόταν μέχρι κεραίας τη διδασκαλία του Ιησού Χριστού. Το ελεύθερο πνεύμα του,η απλότητα και η ταπεινοφροσύνη του, αλλά και η εσωτερική του γαλήνη αποτελούσαν πράγματα χειροπιαστά, ενώ όταν ήσουν κοντά του, ένιωθες να σε τυλίγει το ίδιο το μυστήριο της ζωής. Οι πόρτες της καρδιάς μου άνοιξαν διάπλατα από την πρώτη στιγμή της γνωριμίας μας. Ήμουν απόλυτα βέβαιος ότι είχα βρει τον άνθρωπο που ανέκαθεν αναζητούσα. Ναι, η προσπάθεια μου είχε ευοδωθεί. Αν και είχα γνωρίσει πολλές Εκκλησίες και θρησκευτικές κοινότητες, αυτά που είχα δει μέχρι τότε ήταν κομμάτια του παζλ· τώρα όμως τα κομμάτια αυτά συγκεντρώνονταν και ενώνονταν αρμονικά στο πρόσωπο του αρχιμανδρίτη Σωφρονίου. Αυτή η αγία μορφή εκπροσωπούσε την «αληθινή Εκκλησία», όπως ακριβώς την ήθελε ο ιδρυτής της, ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός: μια Εκκλησία χωρίς ασυνέχειες, χωρίς σκάνδαλα και διχόνοιες, χωρίς ανταγωνισμούς και

προσηλυτισμούς. Πράγματι, ο γέροντας Σωφρόνιος ήταν γνήσιος εκπρόσωπος της Εκκλησίας του Χριστού, μαζί με όλους τους Αγίους και τους Πατέρες Της• ήταν πιστός τηρητής μιας παράδοσης που συνεχίζεται, αδιαλείπτως ως τις μέρες μας. Η καρδιά μου σκίρτησε από χαρά και έκλαψα από συγκίνηση• η συνάντηση αυτή ήταν ασυγκρίτως πιο επωφελής από εκείνην που είχα με τη Μητέρα Τερέζα πριν από χρόνια. Η Θεία Πρόνοια με είχε οδηγήσει στον πνευματικό μου πατέρα!

Πάντως, δεν άργησα να δοκιμάσω μια μεγάλη έκπληξη. Μπορεί όλοι να με παρότρυναν να ενταχθώ στην Εκκλησία τους, αυτός όμως όχι! Είχε διαβάσει την ιστορία της ζωής μου και μου είπε:

«Κλάους, ο Χριστός είναι μαζί σου. Αυτό είναι αρκετό. Γιατί θες να κολλήσεις στο μέτωπο σου ένα ταμπελάκι; Γιατί θες να ανήκεις στην Εκκλησία μας; Γύρισε πίσω και συνέχισε το ταξίδι σου, έχοντας συνοδοιπόρο τον Χριστό».

Στην αρχή η στάση που κράτησε, με άφησε εμβρόντητο. Ως τότε δεν είχα τύχει τέτοιας αντιμετώπισης και αυτό μου έδωσε το έναυσμα να αναζητήσω τα αίτια της «απόρριψης». Σε πρώτη φάση όντως γύρισα πίσω· ωστόσο, η ψυχή μου κυριεύτηκε από ένα ανείπωτο μυστήριο που ήλπιζα ότι· θα μου αποκαλυπτόταν εν καιρώ. Συνέχισα να πηγαίνω σε συγκεντρώσεις, να παίρνω μέρος σε συζητήσεις γύρω από βιβλικά θέματα, να προσέρχομαι στις ιερές ακολουθίες, να διαβάζω την Αγία Γραφή και άλλα πνευματικά βιβλία,αλλά και να δίνω τακτικά ομιλίες σε χριστιανικές κοινότητες, αφηγούμενος το ταξίδι μου προς τον Χριστό. Παρ’ όλα αυτά, εξακολουθούσα να έχω μια εσωτερική ανησυχία. Είχα σαφή αίσθηση της αλλαγής που γινόταν μέσα μου χάρη στη Θεία Πρόνοια. Έτσι, ύστερα από έναν χρόνο συνάντησα ξανά τον αρχιμανδρίτη Σωφρόνιο, ο οποίος στο μεταξύ είχε γίνει ο πνευματικός μου πατέρας, έστω μέσα από την ανάγνωση των βιβλίων του. Ήθελα να καταλάβω τους λόγους αυτής της μη πρόσκλησης…

Ωστόσο, η δεύτερη συνάντηση δεν είχε διαφορετική κατάληξη.

«Αληθινή πίστη, Κλάους, σημαίνει ακολουθώ τον Χριστό. Πρέπει λοιπόν να απαρνηθείς τον εαυτό σου, ναι, ακόμα και να τον μισήσεις. Η τροφή που έχουμε να σου προσφέρουμε δεν είναι εύπεπτη. Αργά η γρήγορα ο «παλαιός Αδάμ» θα επιστρέψει νικητής και τότε θα μετανιώσεις για την απόφασή σου. Όμως, κι εγώ θα λυπηθώ πολύ, γιατί με δική μου συμβουλή θα έχεις αποτολμήσει αυτό το δύσκολο ταξίδι. Ακουσε με προσεκτικά: ακολούθησε την καρδιά σου και τον Χριστό, όπως άλλωστε ήδη κάνεις τον τελευταίο καιρό. Αυτό αρκεί. Τώρα γύρισε πίσω στην Ελβετία».

Λοιπόν, ούτε και αυτήν τη φορά με δέχτηκε!

Ποιος από τους δυο μας ήταν πιο επίμονος; Ο γέροντας Σωφρόνιος η εγώ; Ήταν γεννημένος το 1896 και σε όλη του τη ζωή αγωνίστηκε για να στερεωθεί στην πίστη· επί πολλά χρόνια είχε οδηγό τον πνευματικό του πατέρα και μετέπειτα άγιο Σιλουανό τον Αθωνίτη, που και ο ίδιος αγωνίστηκε για να στερεωθεί στην πίστη• μάλιστα, με τόσο ζήλο ώστε κατά τα πρώτα βήματα στη μοναχική του ζωή, του φανερώθηκε ο Κύριος, ενώ τα λόγια που του απηύθυνε αργότερα, θα μπορούσαν να αποβούν ιδιαίτερα χρήσιμα για ολόκληρο το ανθρώπινο γένος:

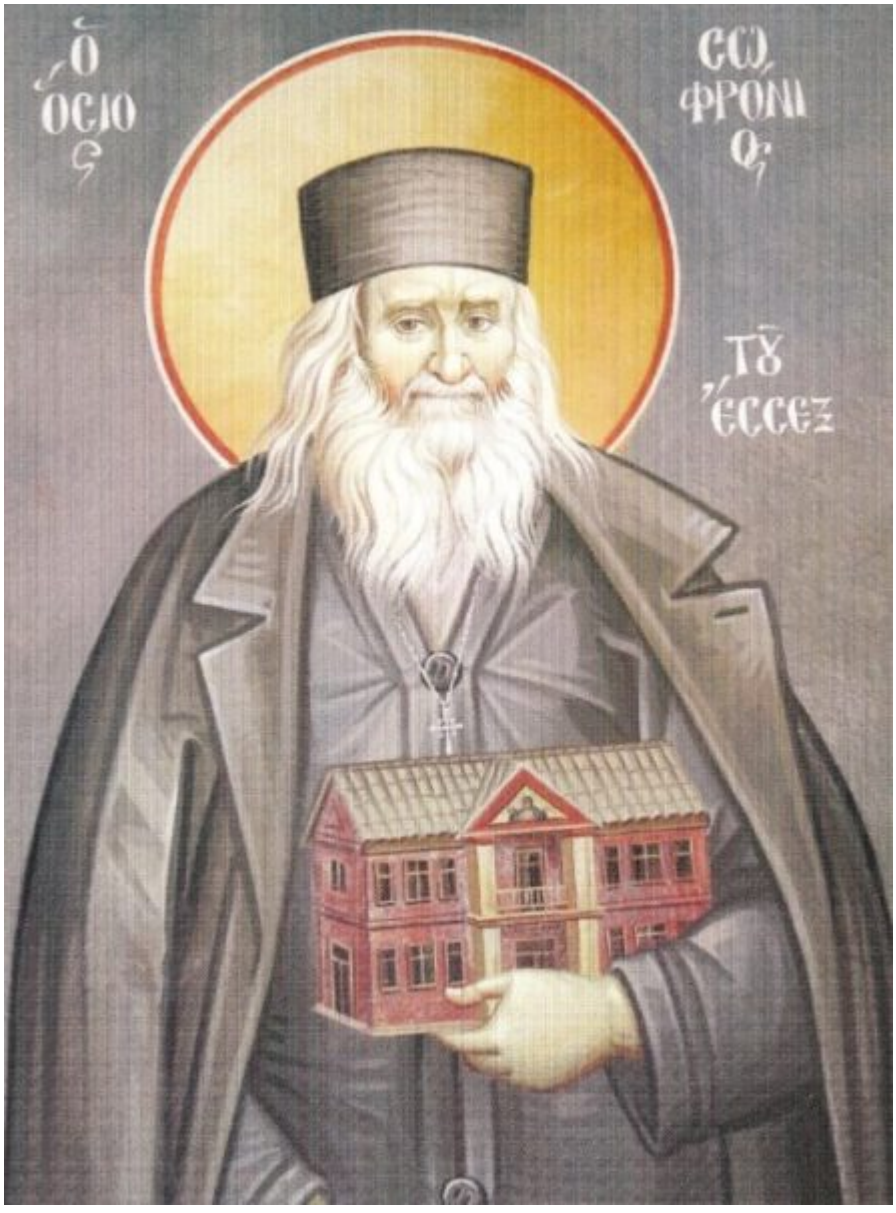

«Κρατεί τον νουν σου εις τον Άδην καίμή άπελπίζου».

Αυτό σημαίνει πως πρέπει να στήνεις τον εαυτό σου στον τοίχο και να αναγνωρίζεις τις αμαρτίες σου· τότε μόνο θα σε δικαιώσει ο Θεός. Να ασκείσαι

λοιπόν στην ταπείνωση και να μην αφήνεις την περηφάνια να ρυθμίζει τη ζωή σου. Να ξέρεις όμως ότι ο Θεός θα είναι πάντα στο πλευρό σου. Επί πολλά χρόνια ο γέροντας Σωφρόνιος έζησε ως ερημίτης για να κάνει άσκηση. Δεν μπορώ να περιγράψω με λόγια την ουράνια αγάπη που είχε στην καρδιά του χάρη στον Χριστό και εν Χριστώ. Έπρεπε να τη νιώσει κανείς από κοντά!

Ήμουν σίγουρος ότι είχε πλήρη επίγνωση του τι έλεγε, όταν με συμβούλευε να μην «κολλήσω ετικέτα», όπως τουλάχιστον το εννοούσα εγώ. Πάντως,όταν βρισκόμουν μαζί του, ένιωθα κάτι το ανείπωτο, ένα μυστήριο – η ίδια η αγάπη κρυβόταν πίσω από το χιούμορ του. Όταν γελούσε -και αυτό συνέβαινε συχνά όταν ήμασταν μαζί- τρανταζόταν ολόκληρος και νόμιζες πως τον σήκωνε ψηλά ένα σύννεφο. Ωστόσο, ακόμα δεν ήταν πρόθυμος να με δεχτεί στους κόλπους της Εκκλησίας του. Έτσι,για άλλη μια φορά μου είπε να γυρίσω πίσω.

Την ώρα του αποχαιρετισμού, μου είπε κάποια πράγματα που ήθελε να συνοδεύουν τη σκέψη μου στο ταξίδι του γυρισμού· ήταν βέβαιος ότι τα λόγια αυτά θα με ωφελούσαν πνευματικά: «ο άνθρωπος γεννιέται με τη λανθάνουσα ικανότητα να φτάνει στο επίπεδο της «υπόστασης» (του προσώπου) και με τη δύναμη της προσευχής μπορεί να μετουσιώνει το δυνητικό σε πραγματικό. Έτσι,ο άνθρωπος γίνεται εικόνα και ομοίωση του Θεού, όπως έχει πλαστεί από τον Δημιουργό του». Και έπειτα πρόσθεσε:

«Κλάους, σου συνιστώ να κάνεις νοερά προσευχή. Τα λόγια είναι: «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με,τον αμαρτωλόν». Αν λες τακτικά αυτήν την «προσευχή της καρδιάς», θα δεις την καλή αλλοίωση που θα σου χαρίσει ο Κύριος».

Με αυτά τα λόγια με αποχαιρέτησε. Στο ταξίδι της επιστροφής σκεφτόμουν πόσο συχνά είχα αποδείξεις για τη δύναμη της προσευχής• αυτό όμως ίσχυε μόνο για τους άλλους, καθώς εγώ δεν είχα ακόμα γνωρίσει τα ευεργετήματα της προσευχής• μέχρι τότε νόμιζα ότι δεχόμουν «δώρα», τα οποία φώτιζαν την πορεία μου προς τον Ύψιστο και ενδυνάμωναν την πίστη μου σε Εκείνον. Και όμως, ο Χριστός δεν ήταν Αυτός που είπε: «Μακάριοι οι μη ιδόντες και πιστεύσαντες» (Ιωάν. 20,29); Πώς θα μπορούσα να το πετύχω αυτό; Μήπως εκεί βρισκόταν το κλειδί της αντίστασης που προέβαλε ο αρχιμανδρίτης Σωφρόνιος; Να ήταν άραγε η εκδήλωση της αγάπης του προς εμένα; Ένιωθα -και ήμουν βέβαιος γι’ αυτό- ότι με αγαπούσε περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον άνθρωπο είχα γνωρίσει στη ζωή μου και αυτό το θεωρούσα σημάδι της αγιότητάς του: εννοώ την αγάπη που είχε για όλο τον κόσμο, για όλους τους ανθρώπους, ακόμα και για τους εχθρούς του. Δεν μπορούσα παρά να υποθέσω ότι το πατρικό του ενδιαφέρον ήταν προϊόν θεϊκής παρέμβασης, γιατί ποτέ δεν είχα πάρει τόση αγάπη. Στις συναντήσεις μου με τον γέροντα,ήταν φορές που δεν χρειαζόταν καν να μιλήσω μαζί του• απλώς

και μόνο το να κάθομαι κοντά του ήταν κάτι σαν «πλημμυρίδα αγάπης» που γέμιζε χαρά την καρδιά μου.

Όμως, τι ήθελε να μου κρύψει η μάλλον από τι ήθελε να με προστατέψει; Δυσκολευόμουν να βρω την απάντηση και έτσι άρχισα να ψάχνω μέσα μου. Από τότε που μεταστράφηκα, δεν ένιωθα κανένα είδος φόβου. Όταν ξύπναγα από τους χειρότερους εφιάλτες μου, απλώς γελούσα· ακόμα και όταν κοιμόμουν,ήξερα πως ο Κύριος είχε νικήσει τον θάνατο. Η πίστη μου στον Ιησού Χριστό ήταν ακατάλυτη. Ας σημειώσω εδώ ότι χάρη σε μια απρόσμενη συνάντηση, βίωσα και ο ίδιος σωματικά την παρουσία του Χριστού ως «ιατρού-θεραπευτή». Ο Μητροπολίτης Σουρόζ Αντώνιος Μπλουμ, με το άγγιγμα και τη σύντομη προσευχή του, απάλλαξε από έναν τρομερό πόνο που είχα στην πλάτη μου. Εδώ και πολλά χρόνια είχα μια εσωτερική γαλήνη που δεν είχε διαταραχτεί ούτε για μια στιγμή. Όπως με συγχωρούσαν οι άλλοι, έμαθα να συγχωρώ κι εγώ. Τότε τι μου έλειπε; Πίστευα. Έκανα το θέλημα του Θεού. Μοιραζόμουν τα αγαθά μου με τον συνάνθρωπο. Προσευχόμουν. Αισθανόμουν ελεύθερος. Ήμουν όμως; Για ποιο πράγμα με προετοίμαζε ο γέροντας Σωφρόνιος; Έπρεπε να το μάθω αυτό. Και ναι, θα ερχόταν η στιγμή που όντως θα έκανα την πιο εκπληκτική ανακάλυψη! Ο Θεός όμως ήξερε ότι εκείνη την εποχή δεν ήμουν ακόμα έτοιμος για κάτι τέτοιο.

Θεωρώ ότι σήμερα οι περισσότεροι χριστιανοί κινούνται στο ίδιο μήκος κύματος: χρησιμοποιούν τον λόγο του Θεού για να δικαιολογούν τον εαυτό τους. Όμως, έτσι τυφλώνονται και δεν μπορούν να δουν τα πάθη και τα αμαρτήματα που κρύβονται μέσα τους. Κάνουν ο ,τι μπορούν για να αποφύγουν τη δύσκολη αυτή κατάδυση στα βάθη της ψυχής και της καρδιάς τους. Πολεμούν με όλες τους τις δυνάμεις για να βρουν γιατρειά στις ασθένειες που ταλαιπωρούν το σώμα τους, ενώ την ίδια στιγμή αγνοούν το σχέδιο του Θεού που υπάρχει πίσω από όλα αυτά. Εδώ όμως έγκειται το παράδοξο: όσο περισσότερο υποφέρουμε βλέποντας τα ελαττώματα και τα αμαρτήματα μας,τόσο περισσότερο μας σκεπάζει η χάρη του Θεού και τόσο πιο αισθητή γίνεται η παρουσία του Αγίου Πνεύματος στη ζωή μας. Δεν έχουμε κανένα όφελος από τη συγκάλυψη των αμαρτιών μας…

Πηγή: Κλάους Κένεθ, Χιλιάδες μίλια προς τον τόπο της καρδιάς, Εκδόσεις «Εν Πλω», Γ’ έκδοση, Αθήνα, Απρίλιος 2010 – pemptousia.gr